

Suvestinė redakcija nuo 2017-07-08 iki 2020-05-08

Įsakymas paskelbtas: Žin. 2012, Nr. [17-789](#), i. k. 1122230ISAK000A1-52

Nauja redakcija nuo 2017-07-08:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS**

**ĮSAKYMAS
DĖL KABAMŲJŲ IR PASTATOMŲJŲ PLATFORMINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMO
IR PRIEŽIŪROS TAISYKLIŲ
PATVIRTINIMO**

2012 m. vasario 1 d. Nr. A1-52

Vilnius

Vadovaudamasis Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 5 straipsnio 2 punktu ir Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2001 m. birželio 29 d. nutarimo Nr. 817 „Dėl teisės aktų, būtinų Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymui įgyvendinti, patvirtinimo“ 2.3 papunkčiu,

t v i r t i n u Kabamųjų ir pastatomųjų platforminių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisykles (pridedama).

SOCIALINĖS APSAUGOS IR DARBO MINISTRAS

DONATAS JANKAUSKAS

PATVIRTINTA
Lietuvos Respublikos
socialinės apsaugos ir darbo ministro
2012 m. vasario 1 d. įsakymu Nr. A1-52

KABAMŲJŲ IR PASTATOMŲJŲ PLATFORMINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMO IR PRIEŽIŪROS TAISYKLĖS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

1. Kabamųjų ir pastatomųjų platforminių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklės (toliau – Taisyklės) nustato reikalavimus, kaip turi būti pradedami naudoti, naudojami, tikrinama techninė būklė ir prižiūrimi kabamieji ir pastatomieji platforminiai įrenginiai (toliau – platforminiai įrenginiai), nurodyti Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2004 m. lapkričio 9 d. įsakymu Nr. A1-246 „Dėl Įgaliotų įstaigų prižiūrimų ir valstybės registre registruojamų potencialiai pavojingų įrenginių (nurodant jų parametrus) sąrašo patvirtinimo“, 5.2.1 papunktyje.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

2. Taisyklės netaikomos:

- 2.1. statybiniams keltuvams;
- 2.2. mobiliosioms darbinėms kėlimo platformoms;
- 2.3. gaisriniais keltuvams;
- 2.4. kalnakasybos šachtose sumontuotiems keltuvams;
- 2.5. neįgaliųjų keltuvams;
- 2.6. kėlimo stalams, kurių kėlimo aukštis mažesnis negu 1,3 m;
- 2.7. orlaivių pagalbinei antžemeinei įrangai;
- 2.8. pakeliamajai operatoriaus vietai, kuri yra konstrukcinė kito įrenginio dalis;
- 2.9. ant krano kablio kabinamiems kabamiesiems krepšiams;
- 2.10. statybiniams pastoliams.

3. Taisyklėse vartojamos sąvokos:

3.1. **Darbinė platforma** – aptverta platforma (lopšys) arba kabamoji sėdynė, kurią su darbuotoju (-ais), darbo priemonėmis ir medžiagomis galima pakelti ar nuleisti į reikiamą darbinę padėtį ir iš kurios atliekami darbai.

3.2. **Kabamasis platforminis įrenginys** (toliau – **KPI**) – įrenginys, sudarytas mažiausiai iš pakabos, standžiai ar paslankiai sujungtos su pastatu, valdytuvų ir lynais laikomos, nuleidžiamos ir keliamos darbinės platformos, skirtas nuleisti darbuotojams į darbo vietas, kad jie atliktų darbą iš darbinės platformos.

3.3. **Modifikavimas** – platforminio įrenginio esminių charakteristikų pakeitimas: pavaros pakeitimas, kėlimo aukščio padidinimas, konstrukcijų sustiprinimas, padidinant jų keliamąją galią, taip pat kiti pertvarkymo atvejai, sukeliantys apkrovų platforminių įrenginių mazguose ir darbinuose elementuose padidėjimą bei persiskirstymą arba mažinantys stabilumą, nesvirumą, atsparumą bei tvirtumą. Modifikavimas nėra techninės priežiūros veiksmas. Modifikavimas atliekamas pagal Techninio reglamento „Mašinų sauga“, patvirtinto Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2000 m. kovo 6 d. įsakymu Nr. 28

„Dėl Techninio reglamento „Mašinų sauga“ patvirtinimo“ (toliau – techninis reglamentas „Mašinų sauga“), reikalavimus.

3.4. **Naudojimo dokumentų byla (pasas)** – platforminio įrenginio techninių charakteristikų sąvadas, kiti gamintojo kartu su platforminiu įrenginiu pateikti techniniai dokumentai, naudojimo instrukcijos, būtinos įrenginiui tinkamai naudoti, prižiūrėti, remontuoti ir jo veikimui tikrinti, platforminio įrenginio priežiūros žurnalas bei visa kaupiamoji informacija (protokoliai, sertifikatai, įrenginio techninės būklės tikrinimų, atliktų remontų, modifikavimo, mazgų ir dalių keitimo ataskaitos, duomenys apie avarijas, gedimus ir techninius sutrikimus, registravimo Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre pažyma ir kita su platforminio įrenginio naudojimu susijusi informacija ir dokumentai).

3.5. **Remontas** – sudilusių, sulūžusių ar dėl kitų priežasčių netinkamų naudoti dalių, mazgų keitimas ar taisymas, nekeičiant platforminio įrenginio techninių charakteristikų. Remontu nelaikomi modifikavimo darbai.

3.6. **Pamainų žurnalas** – platforminio įrenginio savininko sprendimu užvedamas žurnalas, saugomas operatoriui prieinamoje vietoje. Pamainų žurnale kiekvieną dieną ar pamainą prieš pradedant darbą daromi įrašai apie platforminio įrenginio apžiūros rezultatus, jo tinkamumą naudoti ar nustatytus gedimus, taip pat galimi kiti įrašai apie platforminio įrenginio techninę būklę (pvz., remontas, apžiūros atlikus remontą rezultatas) ar apie platforminio įrenginio pastatymą, specialiųjų leidimų išdavimą.

3.7. **Pastatomasis platforminis įrenginys (toliau – PPI)** – įrenginys, sudarytas mažiausiai iš standžios konstrukcijos bokšto (-ų), nejudamojo pagrindo ar važiuoklės, darbinės platformos, judančios išilgai bokšto (-ų), ir valdytuvų, skirtas pakelti darbuotojams į darbo vietas, kad jie atliktų darbą iš darbinės platformos.

3.8. **Vardinė apkrova** – didžiausia darbinės platformos apkrova, pagal kurią suprojektuotas platforminis įrenginys.

3.9. Kitos šiose Taisyklėse vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatyme, Lietuvos Respublikos darbuotojų saugos ir sveikatos įstatyme, Lietuvos Respublikos statybos įstatyme, techniniame reglamente „Mašinų sauga“ vartojamas sąvokas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

4. Neteko galios nuo 2017-07-08

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

5. Platforminiai įrenginiai pradedami naudoti, jeigu jie atitinka techninio reglamento „Mašinų sauga“ reikalavimus.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

6. Platforminio įrenginio savininkas atsako už saugų jo naudojimą pagal gamintojo nustatytą paskirtį, nuolatinę platforminio įrenginio priežiūrą, užtikrinančią jo tinkamą techninę būklę, ir įstatymų nustatyta tvarka atlygina žalą, padarytą dėl įrenginio nesaugaus naudojimo. Už išnuomoto (suteikto naudotis) platforminio įrenginio techninę būklę ir saugų jo naudojimą taip pat atsakingas platforminio įrenginio savininkas, jei kitaip nenustatyta nuomos (panaudos) sutartyje.

II SKYRIUS PLATFORMINIŲ ĮRENGINIŲ PRIPAŽINIMAS TINKAMAI NAUDOTI IR REGISTRAVIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

7. Prieš pradėdamas pirmą kartą naudoti platforminį įrenginį, jo savininkas turi sudaryti sutartį dėl platforminio įrenginio techninės būklės tikrinimo su viena jo paties pasirinkta įgaliota įstaiga ir, gavęs šios įstaigos išvadą, kad platforminis įrenginys yra tinkamas saugiai naudoti, įregistruoti platforminį įrenginį Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre.

8. Laikiniai į Lietuvą įvežtas platforminis įrenginys prieš pradėdamas jį naudoti turi būti patikrintas įgalios įstaigos ir įregistruotas Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre naudojimo laikotarpiui.

9. Platforminis įrenginys laikomas pripažintu tinkamu naudoti, kai įgalios įstaigos ekspertas, atlikęs jo techninės būklės patikrinimą, surašo išvadą, kad platforminis įrenginys yra tinkamas saugiai naudoti, ir padaro atitinkamą įrašą naudojimo dokumentų byloje (pase).

10. Platforminis įrenginys turi būti įregistruojamas ir išregistruojamas Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2002 m. gegužės 9 d. nutarimu Nr. 645 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro įsteigimo ir Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registro nuostatų patvirtinimo“, nustatyta tvarka.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

11. Neįregistruotą Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre platforminį įrenginį naudoti draudžiama.

III SKYRIUS

PLATFORMINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMAS IR PRIEŽIŪRA

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

12. Platforminio įrenginio savininkas privalo užtikrinti jo saugų naudojimą ir kvalifikuotą nuolatinę priežiūrą, vadovaudamasis platforminio įrenginio gamintojo pateiktais naudojimo dokumentais ir Taisyklių, Potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo, Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 1999 m. gruodžio 22 d. įsakymu Nr. 102 „Dėl Darbo įrenginių naudojimo bendrųjų nuostatų patvirtinimo“ reikalavimais.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

13. Patalpose arba objektuose, kuriuose gali susidaryti sprogį aplinka, turi būti naudojami platforminiai įrenginiai, kurių naudojimo dokumentuose nurodyta, kad juos galima saugiai naudoti sprogioje aplinkoje, o jų apsaugos lygio kategorija turi atitikti Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, saugos nuostatuose, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2005 m. rugsėjo 30 d. įsakymu A1-262 „Dėl Darbuotojų, dirbančių potencialiai sprogioje aplinkoje, saugos nuostatų patvirtinimo“, nurodytą zoną.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

14. Darbinėje platformoje iš valdymo pulto matomoje vietoje turi būti pritvirtinta apkrovų lentelė, kurioje turi būti nurodytos pagrindinės platformos ir platformos pailginimų konkrečių konfigūracijų vardinės apkrovos ir apkrovų paskirstymo apribojimai. Platforminio įrenginio savininkas privalo aiškiai paženklinti platforminį įrenginį, nurodydamas jo tipą (marke), registracijos Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre numerį, atlikto ir būsimo techninės būklės tikrinimo datą.

15. Platforminio įrenginio savininkas turi teisę pasirinkti platforminio įrenginio nuolatinės priežiūros organizavimo būdą – atlikti nuolatinę priežiūrą savo jėgomis (kai turi darbuotojų, turinčių tinkamą kvalifikaciją ar specialių žinių ir įgūdžių, kaip nustatyta Reikalavimuose darbuotojų, kuriems pavesta atlikti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą ar juos pertvarkyti, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialioms žinioms ir įgūdžiams, patvirtintuose Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2017 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. A1-333 „Dėl Reikalavimų darbuotojų, kuriems pavesta atlikti potencialiai pavojingų įrenginių priežiūrą ar juos pertvarkyti, ir darbų su potencialiai pavojingais įrenginiais vadovų kvalifikacijai arba specialioms žinioms ir įgūdžiams patvirtinimo“ (toliau – Įsakymas Nr. A1-333)) arba nuolatinės priežiūros vykdymą perduoti juridiniam asmeniui, turinčiam nuolatinės kėlimo įrenginių priežiūros licenciją (toliau – licencijuota įmonė), pagal tiesiogiai (be tarpininkų) tarp įrenginio savininko ir licencijuotos įmonės sudaromą sutartį. Sutartyje turi būti nurodytos perduodamos pareigos pagal Lietuvos Respublikos potencialiai pavojingų įrenginių priežiūros įstatymo 10 straipsnio 3 dalies nuostatas.

Punkto pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

16. Jei platforminis įrenginys išnuomojamas (suteikiamas naudotis) kitam fiziniam arba juridiniam asmeniui, turi būti sudaroma nuomos (panaudos) sutartis. Nuomos (panaudos) sutartyje turi būti aiškiai apibrėžta savininko ir nuomininko pareigos ir atsakomybės ribos, susijusios su personalo skyrimu, platforminio įrenginio nuolatinė priežiūra ir jo naudojimu nuomos periodu.

17. Platforminio įrenginio savininkas nuomininkui turi pateikti visą būtiną informaciją (naudojimo instrukcijas, techninę dokumentaciją ir kt.), kad būtų užtikrintas saugus platforminio įrenginio naudojimas ir kvalifikuota jo nuolatinė priežiūra.

18. Platforminio įrenginio savininkas arba licencijuota įmonė pagal sutartyje dėl platforminio įrenginio nuolatinės priežiūros jai perduotas funkcijas privalo:

18.1. tvarkomuoju dokumentu paskirti platforminio įrenginio priežiūros meistrą, turintį tinkamą kvalifikaciją ar specialias žinias ir įgūdžius, kaip nustatyta Įsakyme Nr. A1-333;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

18.2. platforminį įrenginį valdyti ir žmonėms kelti tvarkomuoju dokumentu paskirti platforminio įrenginio savininko nustatyta mokymo ir žinių patikrinimo tvarka išmokytą platforminio įrenginio operatorių (toliau – operatorius) Platforminio įrenginio operatorius privalo turėti ne žemesnę kaip pradinę apsaugos nuo elektros poveikio kategoriją, jeigu darbas susijęs su elektros poveikio rizika (pvz., darbai elektros tinklų apsaugos zonoje, veikiančiose elektrinėse, transformatorių pastotėse, transformatorinėse ir kt.);

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

18.3. platforminio įrenginio nuolatinėi priežiūrai, jo sumontavimui ir išmontavimui atlikti tvarkomuoju dokumentu paskirti darbuotojus, turinčius tinkamą kvalifikaciją ar specialias žinias ir įgūdžius, kaip nustatyta Įsakyme Nr. A1-333;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

18.4. jeigu būtina, parengti su platforminiu įrenginiu dirbančių ir jo nuolatinę priežiūrą atliekančių darbuotojų saugos ir sveikatos instrukcijas;

18.5. užtikrinti, kad platforminio įrenginio priežiūros meistras, operatorius, kiti su platforminiu įrenginiu dirbantys darbuotojai bei jo nuolatinę priežiūrą atliekantis personalas gautų visapusišką informaciją apie saugų platforminio įrenginio naudojimą ir priežiūrą. Užrašai, ženklai, apkrovos ir kitos informacinės lentelės, kurios pagal platforminio įrenginio

naudojimo dokumentus turi būti pritvirtintos prie platforminio įrenginio konstrukcijų, valdymo, kontrolės ir saugos įtaisų, turi būti lengvai įskaitomos ir suprantamos;

18.6. užtikrinti, kad platforminis įrenginys būtų laiku paruoštas įgaliotos įstaigos atliekamam techninės būklės patikrinimui, apie tai pranešta šiai įstaigai, jos darbuotojams būtų sudarytos sutartyje numatytos darbo sąlygos ir pateikti reikalingi dokumentai (naudojimo dokumentų byla (pasas), platforminį įrenginį valdančių ir prižiūrinčių darbuotojų skyrimą pareigoms bei jų kvalifikaciją patvirtinantys dokumentai). Užtikrinti, kad platforminis įrenginys būtų eksploatuojamas tik esant įgaliotos įstaigos išvadai, kad įrenginys yra tinkamas saugiai naudoti;

18.7. atsiradus platforminio įrenginio naudojimo sutrikimams, gedimams ar kitiems pavojų keliantiems veiksniams, arba kai platforminio įrenginio nuolatinės priežiūros metu ar platforminio įrenginio techninės būklės tikrinimo metu nustatoma, kad gali įvykti platforminio įrenginio avarija, kad platforminis įrenginys kelia pavojų darbuotojų ir kitų žmonių sveikatai, gyvybei, turtui ar aplinkai, užtikrinti, kad platforminio įrenginio naudojimas būtų nedelsiant sustabdytas ir atnaujintas tik pašalinus nustatytus trūkumus ar kitas pavojaus priežastis;

18.8. vadovaudamasis Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugsėjo 2 d. nutarimu Nr. 1118 „Dėl Nelaimingų atsitikimų darbe tyrimo ir apskaitos nuostatų patvirtinimo“, ir Potencialiai pavojingų įrenginių avarių tyrimo nuostatais, patvirtintais Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro ir Lietuvos Respublikos ūkio ministro 2006 m. rugpjūčio 4 d. įsakymu Nr. A1-232/4-306 „Dėl Potencialiai pavojingų įrenginių avarių tyrimo nuostatų patvirtinimo“, pranešti Lietuvos Respublikos valstybinei darbo inspekcijai prie Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos, įgaliotai įstaigai apie platforminio įrenginio avariją ir su platforminio įrenginio naudojimu susijusius sunkius ir mirtinus nelaimingus atsitikimus, organizuoti avarijos padarinių lokalizavimą, likvidavimą ir avarijos tyrimą;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

18.9. nustatyti platforminio įrenginio nuolatinės priežiūros bei remonto tvarką ir organizuoti priežiūros darbus taip, kad platforminis įrenginys visada būtų tvarkingas ir tinkamas saugiai naudoti;

18.10. užtikrinti, kad platforminio įrenginio remontui naudojamos medžiagos, mazgai, elementai ir detalės būtų parenkamos pagal gamintojo pateiktą platforminio įrenginio techninę dokumentaciją. Skaičiuojamųjų elementų ir detalių, naudojamų platforminio įrenginio remontui, metalo kokybė turi būti patvirtinta gamintojo kokybės sertifikatais. Tais atvejais, kai remontuojamo platforminio įrenginio techninėje dokumentacijoje metalinių konstrukcijų medžiagų markės bei savybės nenurodytos, tinkamos medžiagos parenkamos atlikus gamintojo naudoto metalo tyrimus;

18.11. užtikrinti, kad, remontuojant platforminio įrenginio metalines konstrukcijas, skaičiuojamieji elementai būtų suvirinami pagal galiojančiuose standartuose nustatyta tvarka parengtus ir patvirtintus suvirinimo procedūrų aprašus. Suvirinti skaičiuojamuosius platforminio įrenginio metalinių konstrukcijų elementus turi būti leidžiama tik atestuotiesiems ir turintiems galiojantį kvalifikacijos pažymėjimą (sertifikatą) suvirintojams. Suvirinimo darbų kokybės dokumentai (naudotų medžiagų sąrašas, jų sertifikatai, suvirinimo procedūrų aprašai, suvirintojo atestavimo duomenys ir identifikavimo ženklai ir kt.) turi būti saugomi naudojimo dokumentų byloje (pase). Šiuos dokumentus privalo pateikti juridinis asmuo, atlikęs remonto darbus;

18.12. jeigu atliekamas platforminio įrenginio modifikavimas, užtikrinti, kad modifikuotas platforminis įrenginys atitiktų Techninio reglamento „Mašinų sauga“ reikalavimus;

18.13. užtikrinti, kad visą platforminio įrenginio naudojimo laiką jo naudojimo dokumentų byla (pasas) būtų saugoma ir pildoma (renkama kaupiamoji informacija ir platforminio įrenginio priežiūros žurnale daromi įrašai). Nustatyti platforminio įrenginio

priežiūros žurnalo pildymo tvarką ir paskirti už tai atsakingus asmenis. Platforminio įrenginio savininkas, įvertinęs platforminio įrenginio sudėtingumą, jo naudojimo ar priežiūros organizavimo specifiką (pvz., įrenginys išnuomojamas) ir priėmęs sprendimą užvesti pamainų žurnalą, turi nustatyti jo pildymo tvarką;

18.14. naudojimo dokumentų bylą (pasą), jeigu ji yra dingusi, parengti iš naujo. Šiam tikslui reikalinga informacija gaunama iš gamintojų, jų atstovų arba iš kitų kompetentingų institucijų ar asmenų, jeigu reikia, turi būti atlikti reikalingi matavimai, bandymai ir (arba) tyrimai.

19. Naudojimo dokumentų byloje (pase) turi būti įrašomi, kaupiami šie duomenys ir dokumentai:

19.1. platforminio įrenginio savininko pavadinimas, adresas ir įrašo data;

19.2. platforminio įrenginio sumontavimo vieta ir data;

19.3. platforminio įrenginio priežiūros meistro vardas, pavardė, skyrimo data ir tvarkomojo dokumento žymenys;

19.4. įgaliotos įstaigos atliekamų techninės būklės patikrinimų datos, išvados ir patikrinimo ataskaitų žymenys bei ataskaitų egzemplioriai;

19.5. platforminio įrenginio įregistravimo Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre pažyma;

19.6. nuolatinės priežiūros veiksmų grafikas, atlikto remonto ir kitų nuolatinės priežiūros veiksmų trumpas aprašymas, data, naudotų medžiagų, pakeistų konstrukcijų, mazgų, detalių ar elementų žymenys, sertifikatai, darbus atlikusio juridinio ar fizinio asmens duomenys;

19.7. varžų matavimo protokolai, kiti platforminio įrenginio saugiam naudojimui svarbūs dokumentai;

19.8. platforminio įrenginio avarių, gedimų ar sutrikimų trumpas aprašymas ir šių įvykių data;

19.9. jeigu atlikta modifikacija, informacija apie ją (techninė byla) pagal Techninio reglamento „Mašinų sauga“ 7 priedo reikalavimus, nekartoiant platforminio įrenginio gamintojo pateiktų duomenų ir informacijos, kuri nepasikeitė po modifikacijos, jeigu šios informacijos kartojimas nebūtinas įrenginio pasikeitusioms techninėms charakteristikoms ir savybėms apibrėžti.

20. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

21. Su platforminiu įrenginiu dirbantys ir jo nuolatinę priežiūrą atliekantys darbuotojai turi būti pasitikrinę sveikatą ir turėti galiojančią sveikatos priežiūros įstaigos gydytojų išvadą apie tinkamumą šiam darbui. Sveikatos tikrinimus, vadovaudamasis teisės aktų, reglamentuojančių profilaktinių sveikatos tikrinimų sveikatos priežiūros įstaigose tvarką, nuostatomis, organizuoja platforminio įrenginio savininkas arba kitas šiuos darbuotojus paskyręs darbdavys ar jo įgaliotas asmuo.

22. Platforminio įrenginio priežiūros meistras, užtikrindamas saugų platforminio įrenginio naudojimą, privalo:

22.1. sudaryti platforminio įrenginio techninių apžiūrų ir remonto grafikus, prižiūrėti jų vykdymą ir užtikrinti, kad platforminis įrenginys būtų tinkamos techninės būklės;

22.2. saugoti ir pildyti naudojimo dokumentų bylą (pasą) platforminio įrenginio savininko nustatyta tvarka;

22.3. leisti platforminio įrenginio nuolatinę priežiūrą atlikti tik paskirtiems šį darbą atlikti darbuotojams, turintiems tinkamą kvalifikaciją ar specialias žinias ir įgūdžius, kaip nustatyta Įsakyme Nr. A1-333;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

22.4. rūpintis, kad platforminio įrenginio operatoriai ir nuolatinę priežiūrą atliekantys darbuotojai gautų visą informaciją, reikalingą saugiam platforminio įrenginio naudojimui ir priežiūrai užtikrinti, susipažintų su ja ir vykdytų nustatytus reikalavimus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

22.5. užtikrinti, kad valdymo ir kontrolės įtaisai būtų tinkamai paženklinėti, apkrovų ir kitos informacinės lentelės būtų lengvai įskaitomos ir suprantamos;

22.6. užtikrinti, kad platforminio įrenginio nuolatinės priežiūros darbai būtų vykdomi saugiai;

22.7. sustabdyti platforminio įrenginio naudojimą, jeigu platforminis įrenginys turi defektų ir (arba) jis naudojamas pažeidžiant gamintojo nustatytas sąlygas ir šių Taisyklių reikalavimus, ir imtis priemonių, kad šie defektai ar pažeidimai būtų nedelsiant pašalinti. Sprendimą remontuoti platforminį įrenginį ir pradėti darbą po remonto priežiūros meistras įrašo platforminio įrenginio priežiūros žurnale;

22.8. rūpintis, kad platforminio įrenginio techninės būklės tikrinimai būtų atliekami nustatytu laiku. Turi paruošti platforminį įrenginį techninei būklei patikrinti, pranešti apie tai įgaliotai įstaigai ir dalyvauti atliekant patikrinimą;

22.9. kontroliuoti, kaip vykdomi įgaliotos įstaigos eksperto ir kontroliuojančių institucijų pareigūnų raštiški reikalavimai, susiję su platforminio įrenginio technine būkle naudojimu ir saugiu darbu iš darbinės platformos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

22.10. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

23. Platforminio įrenginio priežiūros meistras turi neleisti pradėti platforminio įrenginio naudojimo arba jį sustabdyti, jeigu:

23.1. platforminis įrenginys neįregistruotas Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre;

23.2. nėra įgaliotos įstaigos išvados, kad platforminis įrenginys yra tinkamas saugiai naudoti;

23.3. neįvykdyti kontroliuojančių institucijų pareigūnų raštiški nurodymai ar įgaliotos įstaigos eksperto išvadoje nurodytos platforminio įrenginio saugaus naudojimo sąlygos;

23.4. platforminio įrenginio konstrukcijose nustatyti įtrūkimai, kiti defektai, mažinantys konstrukcijų stiprumą ir keliantys pavojų sveikatai ir saugai;

23.5. deformuota darbinė platforma, pažeisti darbinės platformos aptvarai, sugedę ar netinkamai veikia durelių užsklendimo ar darbinės platformos ilginimo mechanizmai arba yra kitų darbinės platformos pažeidimų;

23.6. neleistinais nudilę lynai, nesutvarkyti kėlimo ar pakabos mechanizmai, pažeista atsvarų sistema;

23.7. yra gedimų ar sutrikimų valdymo sistemoje;

23.8. sugedę ar nepatikimai veikia darbinės platformos kėlimo mechanizmų stabdžiai;

23.9. nesandari hidraulinė sistema;

23.10. sugedę ar nepatikimai veikia saugos įtaisai, apkrovos ribotuvas, avarinio nuleidimo (kėlimo) sistema ar signalizacija;

23.11. yra kitų gedimų, defektų ar veikimo sutrikimų, keliančių pavojų žmonių saugai ir sveikatai, aplinkai ar turtui.

24. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

25. Kiekvieną pamainą prieš pradėdamas darbą operatorius privalo apžiūrėti platforminį įrenginį ir įsitikinti, kad jo techninė būklė yra tinkama darbui. Jeigu platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose nenustatyta kitaip, operatorius privalo patikrinti, ar:

25.1. PPI pastatytas pagal jo naudojimo instrukcijoje nustatytus reikalavimus, ar tinkama papildomų atramų (spyrių) sąlyčio su gruntu vietos būklė. Jeigu dėl pasikeitusių oro sąlygų gali pasikeisti grunto būklė, patikrinimo procedūra turi būti pakartota;

25.2. tinkama KPI pavaros ir apsauginių lynų, jų tvirtinimo vietų bei pakabos sistemos būklė. Jeigu dėl pasikeitusių oro sąlygų gali pasikeisti pakabos sistemos būklė, patikrinimo procedūra turi būti pakartota;

25.3. valdymo įtaisai, stabdžiai ir avariniai stabdikliai, eigos ribojimo jungikliai tvarkingi ar patikimai veikia stabdžiai ir pakėlimo, nuleidimo mechanizmai;

25.4. tinkama turėklų, laikančiųjų bokšto traversų, atsvarų ir kitų metalinių konstrukcijų būklė;

25.5. nepažeisti elektros kabeliai, įvadinis jungiklis, kiti platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose nurodyti elektros tiekimo įtaisai;

25.6. signalizacija veikia tinkamai;

25.7. nuo darbinės platformos nuvalytos atliekos, statybinių medžiagų likučiai, sniegas ir kiti teršalai;

25.8. informacinių lentelių informacija lengvai įskaitoma ir suprantama;

25.9. paruošti darbui įrankiai ir sukrautos medžiagos nekyšo už darbinės platformos turėklų. Įsitikinti, kad darbinės platformos judėjimo kelyje nėra jokių kliūčių (pvz., iš pastato nekyšo jokie daiktai, galintys kliudyti darbo platformą).

26. Jeigu platforminio įrenginio savininkas nusprendė, kad turi būti užvestas pamainų žurnalas, platforminio įrenginio apžiūrų ir kasdieninių (kaspamaininių) patikrinimų rezultatai turi būti įrašomi pamainų žurnale.

27. Darbo metu operatorius privalo:

27.1. naudoti platforminį įrenginį, kaip nurodyta platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose;

27.2. leisti įlipti darbuotojams į darbinę platformą ir išlipti iš jos, sukrauti ir iškrauti krovinius tik darbinei platformai esant patekties padėtyje;

27.3. naudoti instrukcijose nurodytas asmenines apsaugos priemones;

27.4. nekelti darbinės platformos, jei joje esantys darbuotojai nenaudoja asmeninių apsaugos priemonių. Stebėti, kad keliant ar nuleidžiant darbinę platformą bei atliekant darbus įėjimo į darbinę platformą anga būtų uždaryta ir durelės užsklėstos;

27.5. stebėti, kad darbuotojai, dirbantys pakeltoje darbinėje platformoje, laikytųsi saugos ir sveikatos reikalavimų;

27.6. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Papunkčio naikinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

27.7. nekelti darbinės platformos, kai jos apkrova viršija gamintojo nurodytą vardinę apkrovą. Susipažinęs su technologiniu darbų projektu arba darbų technologijos aprašu, įvertinti, ar planuojama naudoti įranga (vandens purškimo ar smėlio srovės įranga, elektriniai trupintuvai ar kt.) pagal jos sukliamas jėgas atitinka platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose leidžiamas apkrovas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

27.8. neleisti įlipti į darbinę platformą ir nekelti nepaskirtų dirbti neinstruktuočių darbuotojų;

27.9. nepalikti pakeltos darbinės platformos be priežiūros, baigus ar pertraukus darbą darbinę platformą pastatyti į platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose nurodytą „nedarbo“ padėtį ir apsaugoti taip (pvz., atskyrus nuo maitinimo tinklo, užrakinti įvadinį

kirtiklį), kad ja nebūtų įmanoma neleistinai pasinaudoti;

27.10. nedirbti su platforminiu įrenginiu, kai meteorologinės sąlygos (pvz., vėjo greitis, aplinkos temperatūra, rūkas ir kt.) ar kiti veiksniai neatitinka platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose nustatytų sąlygų;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

27.11. neleisti naudoti platforminį įrenginį kaip statybinį keltuvą ar kitaip naudoti ne pagal paskirtį;

27.12. neįjungti platforminio įrenginio mechanizmų, kai ant jo konstrukcijų arba pavoingoje darbo zonoje yra žmonių. Šis reikalavimas netaikomas, kai atliekami platforminio įrenginio priežiūros ar derinimo darbai. Šiuo atveju mechanizmai turi būti įjungiami pagal tikrinančiojo asmens duodamą signalą;

27.13. nedirbti nebaigtu remontuoti platforminiu įrenginiu;

27.14. įvykus gedimui ar sutrikimui, kuris kelia pavojų saugai, nedelsdamas imtis platforminio įrenginio naudojimo instrukcijoje nurodytų veiksmų, kad iš platforminio įrenginio būtų saugiai evakuoti darbininkai, o darbinė platforma nuleista (pakelta) į saugią padėtį, ir apie tai pranešti priežiūros meistriui;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

27.15. įvykus platforminio įrenginio avarijai, operatorius, vadovaudamasis platforminio įrenginio naudojimo instrukcija, turi nedelsdamas imtis veiksmų, kad būtų sumažintos avarijos pasekmės, – evakuoti darbuotojus iš darbinės platformos, evakuotis pačiam ir, jeigu įmanoma, nuleisti (pakelti) darbinę platformą į saugią padėtį, ir apie avariją pranešti priežiūros meistriui.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

28. Neteko galios nuo 2017-07-08

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

29. Darbinėse platformose dirbančius darbuotojus paskiria arba platforminio įrenginio savininkas, arba asmuo, atsakingas už darbų vykdymą objekte, kur atliekami darbai naudojant platforminį įrenginį. Darbinėse platformose dirbantys darbuotojai turi turėti reikiamų žinių ir gebėjimų, būti pasitikrinę sveikatą ir turėti sveikatos priežiūros įstaigos išvadą, kad darbuotojas gali dirbti aukštyje. Darbinėse platformose dirbančių darbuotojų mokymo, instruktavimo ir žinių tikrinimo tvarką nustato juos paskiręs darbdavys ar jo įgaliotas asmuo.

30. Darbinėje platformoje dirbantis darbuotojas privalo:

30.1. vykdyti operatoriaus nurodymus;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

30.2. prieš lipdamas į darbinę platformą, užsisegti apraišus (saugos diržą), užsidėti šalną, kitas nustatytas asmenines apsaugos priemones. Patikrinti asmeninių apsaugos priemonių būklę. Kilus abejonų dėl asmeninės apsaugos priemonės tinkamumo apie tai informuoti operatorių;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

30.3. į darbinę platformą įlipti ir iš jos išlipti tik nustatytoje patekties padėtyje. Įlipus į darbinę platformą nedelsiant prisisegti apraišo saugos lyną nustatytoje tvirtinimo vietoje. Draudžiama tvirtinti apraišų saugos lyną prie statinio konstrukcijų ar kitų objektų, esančių ne

darbinėje platformoje;

30.4. visus darbus iš darbinės platformos atlikti laikantis darbuotojų saugos ir sveikatos reikalavimų, nustatytos darbų technologijos. Draudžiama lipti ant pakeltos darbinės platformos turėklų ir kitų konstrukcijų, nukreipti pakeltą darbinę platformą į kitą padėtį naudojant fizinę jėgą, persisverti per darbinės platformos turėklus, perlpti iš darbinės platformos ant statinio konstrukcijų ar kitų objektų, naudoti darbinėje platformoje paaukštinimus, kopėčias ir kitas panašias priemones, mėtyti iš pakeltos darbinės platformos įrankius, medžiagas ir kitus daiktus;

30.5. kontroliuoti darbinės platformos kėlimo (nuleidimo) ir valdymo procesą bei apie jo eigą nustatyta ženklų ar pranešimų tvarka informuoti operatorių, perspėti operatorių apie pavojingą darbinės platformos priartėjimą prie kliūčių;

30.6. kilus abejonų dėl darbinėje platformoje numatomo kelti krovinio svorio viršijimo vardinę apkrovą, apie tai pranešti operatoriui. Draudžiama kelti darbinėje platformoje nestabiliu padėtu krovinį.

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

31. *Neteko galios nuo 2017-07-08*

Punkto naikinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

32. Platforminio įrenginio darbas turi būti organizuojamas laikantis šių bendrų saugos reikalavimų:

32.1. visa platforminio įrenginio darbo zona turi būti gerai apšviesta. Jeigu dėl nepakankamo apšvietimo, meteorologinių sąlygų (tiršto rūko, smarkaus snigimo ar pan.) ar kitų priežasčių operatorius blogai mato darbinėje platformoje dirbančių darbuotojų duodamus signalus arba darbinę platformą, platforminio įrenginio darbas turi būti sustabdytas;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

32.2. PPI darbams atlikti turi būti tinkamai statomas pagal platforminio įrenginio naudojimo instrukcijoje nustatytus reikalavimus įrengtoje aikštelėje. Draudžiama PPI statyti ant šviežiai supilto, nesutankinto grunto. Aikštelės nuolydis neturi būti didesnis už didžiausią nurodytą platforminio įrenginio naudojimo instrukcijoje. Statant PPI, reikia numatyti priemones, kad jis neprarastų stovumo dėl vėjo poveikio;

32.3. PPI turi būti naudojamas tik pastačius visas papildomas atramas. Nestatyti papildomų atramų leidžiama tik PPI naudojimo instrukcijoje nurodytais atvejais. Jeigu aikštelės dangos stiprumas arba grunto tankis nepakankamas, stabilumui ir atramos į gruntą plotui padidinti rekomenduojama naudoti papildomus pakankamo stiprumo medinius, neslidžius polimerinius arba iš kitų medžiagų pagamintus inventorinius padėklus. Jeigu gamintojas nepateikia inventorinių padėklų ir nenurodo jų matmenų, gaminamų padėklų stiprumas skaičiuojamas pagal didžiausias PPI sukeliamas darbinės apkrovas, o jų atraminis plotas – atsižvelgiant į aikštelės dangos laikomąją galią. Statant PPI ant slidaus pagrindo rekomenduojama naudoti padėklus su dygliais;

32.4. darbui su platforminiu įrenginiu elektros tinklų apsaugos zonoje pagal Elektros tinklų apsaugos taisyklių, patvirtintų Lietuvos Respublikos energetikos ministro 2010 m. kovo 29 d. įsakymu Nr. 1-93 „Dėl Elektros tinklų apsaugos taisyklių patvirtinimo“, 16 punktą būtina gauti elektros tinklus eksploatuojančio asmens raštišką sutikimą. Gavus tokį sutikimą, operatoriui išduodamas paskyra-leidimas, kuriame nurodomos saugaus darbo sąlygos;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

32.5. veikiančiose elektrinėse, transformatorių pastotėse, transformatorinėse ir elektros tinklų apsaugos zonoje darbai su platforminiu įrenginiu vykdomi vadovaujantis Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklėmis, patvirtintomis Lietuvos Respublikos

energetikos ministro 2010 m. kovo 30 d. įsakymu Nr. 1-100 „Dėl Saugos eksploatuojant elektros įrenginius taisyklių patvirtinimo“;

Papunkčio pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

32.6. darbus iš darbinės platformos galima atlikti tik tada, kai užtikrintos saugaus darbo sąlygos – numatytos priemonės, kad darbuotojas neiškristų iš darbinės platformos, neprisiliestų prie atvirų laidų, kuriais teka elektros srovė, nebūtų prispaustas platforminio įrenginio konstrukcijų prie sienos ar kitų kliūčių, būtų išvengta kitų pavojų, numatytos priemonės avarinės situacijos atveju.

IV SKYRIUS TECHNINĖS BŪKLĖS TIKRINIMAS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

33. Platforminio įrenginio techninę būklę nustatyti laiku turi patikrinti įgaliotos įstaigos ekspertas ir pateikti išvadą, ar platforminis įrenginys yra saugus naudoti iki kito techninės būklės patikrinimo. Įgaliotos įstaigos ekspertas techninės būklės tikrinimą atlieka pagal įgaliotos įstaigos parengtas ir patvirtintas platforminio įrenginio techninės būklės tikrinimo procedūras, vadovaudamasis platforminio įrenginio gamintojo pateiktais naudojimo dokumentais, Darbo įrenginių naudojimo bendraisiais nuostatais, šiomis Taisyklėmis ir kitais teisės aktais.

34. Jeigu platforminio įrenginio gamintojas nenustatė kitaip, techninės būklės tikrinimai turi būti atliekami:

34.1. prieš pradėdant platforminį įrenginį naudoti pirmą kartą;

34.2. perkėlus ir sumontavus platforminį įrenginį kitoje naudojimo vietoje, jeigu perkėlimo metu jis išardomas ir vėl surenkamas;

34.3. periodiškai atliekant:

34.3.1. dalinį techninės būklės patikrinimą (toliau – DTP) ne rečiau kaip vieną kartą per 12 mėnesių;

34.3.2. pilnutinį techninės būklės patikrinimą (toliau – PTP) ne rečiau kaip vieną kartą per 36 mėnesius;

34.4. neplaniniais atvejais: po avarijos, gamtos reiškinių poveikio, modifikavimo, konstrukcijų remonto naudojant suvirinimą, neįprastų ar ilgalaikių (ilgesnių kaip 12 mėnesių) prastovų bei kitais atvejais, kai platforminio įrenginio savininkas mano, kad reikia atlikti platforminio įrenginio techninės būklės patikrinimą.

35. Prieš pradėdant platforminį įrenginį naudoti pirmą kartą patikrinama, ar platforminis įrenginys pažymėtas CE ženklu, ar pateikta EB atitikties deklaracija ir atliekamas PTP. Jeigu platforminis įrenginys visiškai surinktas išbandomas gamykloje ir yra gamintojo atliktus bandymus patvirtinantys dokumentai su bandymų rezultatais ir (arba) išvadomis, įgaliotos įstaigos ekspertas šių bandymų nekartoja.

36. Perkėlus ir sumontavus platforminį įrenginį kitoje naudojimo vietoje, tikrinama platforminio įrenginio pastatymo ir sumontavimo dokumentacija bei atliekamas PTP.

37. Atliekant platforminio įrenginio techninės būklės patikrinimą po avarijos ir kitais neplaniniais atvejais atliekamas PTP bei papildomai nagrinėjamas avarijos tyrimo aktas, įrenginio techninės būklės įvertinimo po avarijos ar kito įvykio išvados, atliktų ekspertizių, tyrimų ir bandymų išvados, įrenginio atstatymo, remonto, suvirinimo darbų dokumentacija ir kiti techninei būklei įvertinti reikalingi dokumentai.

38. Pasibaigus platforminio įrenginio gamintojo nurodytam naudojimo laikui, o jeigu jis nenurodytas – po 15 metų nuo pirmojo platforminio įrenginio panaudojimo dienos, platforminio įrenginio savininkas, jeigu jis planuoja platforminį įrenginį naudoti toliau, privalo raštu kreiptis į įgaliotą įstaigą dėl platforminio įrenginio pilnutinio techninės būklės

patikrinimo. Įgaliota įstaiga, siekdama nustatyti platforminio įrenginio konstrukcijų, sistemų, mechanizmų ir jungčių būklės tinkamumą naudoti platforminį įrenginį pagal gamintojo nustatytą paskirtį, turi atsižvelgti į platforminio įrenginio techninę būklę, eksploataavimo sąlygas ir pagrįstai papildyti pilnutinio techninės būklės patikrinimo apimtį neardomaisiais laikančiųjų konstrukcijų ir suvirintųjų sujungimų bandymų metodais ar kitais papildomai parinktais tyrimais. Pasibaigus platforminio įrenginio naudojimo laikui laikotarpiai tarp pilnutinių techninės būklės patikrinimų gali būti sumažinti atsižvelgiant į techninės būklės tikrinimo rezultatus, tačiau tokie sumažinti laikotarpiai negali būti trumpesni kaip 6 mėnesiai atliekant DTP ir 12 mėnesių atliekant PTP. Platforminio įrenginio savininkas privalo laikytis naujai nustatytų terminų.

39. Jeigu platforminis įrenginys nenaudojamas daugiau kaip 12 mėnesių, savininkas apie ilgalaikę platforminio įrenginio prastovą privalo raštu informuoti įgaliotą įstaigą, su kuria jis yra sudaręs sutartį dėl platforminio įrenginio techninės būklės tikrinimų.

40. Gavusi pranešimą iš savininko apie ilgalaikę platforminio įrenginio prastovą, įgaliota įstaiga privalo įrašyti Potencialiai pavojingų įrenginių valstybės registre, kad įrenginys laikinai nenaudojamas.

41. Atliekant techninės būklės tikrinimą turi dalyvauti platforminio įrenginio priežiūros meistras ir operatorius.

42. Atliekant techninės būklės tikrinimą draudžiama bandymams naudoti krovinius, kurių svoris viršija platforminio įrenginio vardinę apkrovą, jei platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose tai daryti uždrausta. Toks platforminis įrenginys bandomas su didžiausiu krūviu, kurį pakelti leidžia vardinės keliamosios apkrovos ribotuvas.

43. Jeigu bandymams reikia atjungti arba specialiai bandymui sureguliuoti platforminio įrenginio vardinės keliamosios apkrovos ribotuvą arba kitus saugos įtaisus, bet gamintojas nėra nurodęs atlikti tokių bandymų, juos atlikti reikia tik tada, kai tai techniškai pagrįsta: po platforminio įrenginio metalinių konstrukcijų remonto, mechanizmų, laikančiųjų lynų arba grandinių keitimo arba remonto, platforminio įrenginio avarijos. Atjungti ir reguliuoti saugos įtaisus leidžiama tik gamintojo įgaliotajam atstovui arba platforminio įrenginio savininko paskirtam darbuotojui.

44. Pilnutinio ir dalinio techninės būklės patikrinimo metu įgaliotos įstaigos ekspertas patikrina platforminio įrenginio naudojimo dokumentų bylą (pasą), platforminį įrenginį valdančių ir prižiūrinčių darbuotojų kvalifikaciją patvirtinančius dokumentus. Jeigu platforminio įrenginio nuolatinę priežiūrą vykdo ne jos savininkas, patikrina, ar sutartis dėl platforminio įrenginio nuolatinės priežiūros sudaryta su licencijuota įmone. Po to atlieka platforminio įrenginio apžiūrą, bandymus ir nustato, ar platforminis įrenginys tinkamas saugiai naudoti, ar tinkamai organizuota nuolatinė platforminio įrenginio priežiūra.

45. Platforminio įrenginio pilnutinio techninės būklės patikrinimo metu turi būti atliekama:

45.1. apžiūra ir veikimo patikrinimas;

45.2. statinis bandymas;

45.3. dinaminis bandymas.

46. Atliekant dalinį techninės būklės patikrinimą platforminis įrenginys apžiūrimas ir patikrinamas jo veikimas be bandomojo krovinio. Dinaminis ir statinis bandymas neprivalomas. Jeigu įgaliotos įstaigos ekspertas, atsižvelgdamas į platforminio įrenginio techninę būklę, pagrįstai nusprendžia, kad toks bandymas reikalingas, jis turi būti atliktas.

47. Atliekant platforminio įrenginio apžiūrą ir veikimo patikrinimą turi būti įvertinta:

47.1. laikančiųjų konstrukcijų, darbinės platformos konstrukcinių elementų, suvirintųjų sujungimų, grandinių, lynų ir jų tvirtinimo vietų būklė dėl įtrūkimų, deformacijų, korozijos, dilimo ar kitų defektų, šarnyrinių sujungimų būklė dėl ašių ir pirštų tvirtinimo patikimumo ar nudilimo;

47.2. ar darbinės platformos aptvarai, grindys, kojų apsaugai įrengti, kaip nurodyta platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose ir atitinka saugos reikalavimus;

47.3. ar įrengti ir tinkamai veikia visi techninėse dokumentuose nurodyti valdymo įtaisai, ar jais valdomi mechanizmai veikia tinkamai ir sklandžiai visame funkcijų diapazone;

47.4. ar tinkamai veikia stabdymo ir avarinio stabdymo įtaisai, apkrovos ribotuvai, galiniai ir avariniai jungikliai;

47.5. elektros kabelių, žemintuvų, hidraulinės sistemos būklė;

47.6. ar įrengti ir tinkamai veikia visi techninėse dokumentuose nurodyti saugos įtaisai;

47.7. ar tinkamas apšvietimas;

47.8. ar tinkamas avarinio nuleidimo (pakėlimo) mechanizmų veikimas;

47.9. ar tinkamai veikia signalizacija;

47.10. ar užrašai, ženklai, apkrovos ir kitos informacinės lentelės, kurios pagal platforminio įrenginio naudojimo dokumentus turi būti pritvirtintos prie platforminio įrenginio konstrukcijų, valdymo, kontrolės ir saugos įtaisų, lengvai įskaitomos ir suprantamos;

47.11. ar platforminis įrenginys pastatytas, sumontuotas ir įrengtas pagal projektą ir gamintojo pateiktų techninių dokumentų reikalavimus;

47.12. bei turi būti atlikti kiti pagal platforminio įrenginio techninę dokumentaciją nustatyti patikrinimai.

48. Atliekant bandymus su apkrova, bandomasis krovinys išdėstomas tolygiai ant darbinės platformos grindų. Bandymus atlikti su žmonėmis draudžiama. Bandymams naudojami tik pasverti kroviniai.

49. Atliekant statinį bandymą tikrinamas platforminio įrenginio laikančiosios konstrukcijos, darbo platformos ir jos elementų stipris, įrenginio stovumas ar nesvirumas, stabdymo įtaisų veiksmingumas. Jeigu platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose nenurodyta kitaip, bandymai atliekami į darbinę platformą pakraunant krovinį, kurio svoris 1,25 karto viršija vardinę apkrovą, pakeliant ją 10–15 cm nuo įlaipinimo aikštelės (PPI atveju) arba nuo žemės paviršiaus (KPI atveju) ir laikant 10 minučių. Jeigu platforminiame įrenginyje įrengtas apkrovos ribotuvas, darbinė platforma su ribotuvo leidžiama apkrova pakeliama į 10–15 cm aukštį ir į ją pakraunami papildomi kroviniai kol jų svoris pasieks 1,25 vardinės apkrovos vertę.

50. Statinio bandymo rezultatai pripažįstami teigiamais, jeigu bandymo metu:

50.1. darbinė platforma per 10 minučių nenusileidžia ant įlaipinimo aikštelės ar žemės;

50.2. platforminio įrenginio laikančiojoje konstrukcijoje, jos elementuose ar mazguose neatsirado įtrūkimų, gedimų, liekamųjų deformacijų ar kitų defektų;

50.3. traukos lynas nepraslysta per varantįjį skriemulį.

51. Baigus statinį bandymą atliekamas apkrovos ribotuvo (apsauginio vožtuvo) bandymas. Jei platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose nenurodyta kitaip, apkrovos ribotuvas reguliuojamas vardinei apkrovai. Ribotuvas turi suveikti apkrovai pasiekus bandymui nustatytą ribą.

52. Atliekant dinaminį bandymą tikrinamas platforminio įrenginio mechanizmų ir saugos įtaisų veikimo patikimumas. Jeigu platforminio įrenginio naudojimo dokumentuose nenurodyta kitaip, dinaminis bandymas atliekamas į darbinę platformą pakrovus krovinį, kurio svoris 1,10 karto viršija vardinę apkrovą. Bandymo metu atliekami ne mažiau kaip trys pakėlimo ir nuleidimo (jeigu naudojimo instrukcijoje nurodyta, ir avarinio nuleidimo) ciklai pakeliant ir nuleidžiant darbinę platformą iki kraštinių padėčių. Leidžiama atlikti dinaminį bandymą ir su vardinę apkrovą atitinkančiu krūviu.

53. Po bandymų būtina pakartotinai apžiūrėti svarbiausias platforminio įrenginio konstrukcijų sujungimų ir atramų vietas bei tvirtinimus dėl įtrūkimų ar deformacijų.

54. Atlikęs platforminio įrenginio techninės būklės patikrinimą, įgaliotos įstaigos ekspertas surašo patikrinimo ataskaitą, kurioje pateikiama išvada, ar platforminis įrenginys tinkamas saugiai naudoti, jeigu reikia, nurodo jos saugaus naudojimo sąlygas, taip pat nurodo kito techninės būklės patikrinimo datą, platforminio įrenginio matomoje vietoje (pvz., ant platforminio įrenginio ženklinimo lentelės) pritvirtina neištrinamą žymą (lipduką) su atlikto

patikrinimo data (metais), taip pat padaro atitinkamą įrašą platforminio įrenginio priežiūros žurnale. Platforminio įrenginio savininkas platforminio įrenginio matomoje vietoje (pvz., platforminio įrenginio ženklinimo lentelėje) neištrinamai įrašo būsimo dalinio ir (arba) pilnutinio patikrinimo datas. Vieną ataskaitos egzempliorių saugo platforminio įrenginio savininkas, o antrą egzempliorių saugo įgaliota įstaiga iki kito techninės būklės patikrinimo. Įgaliotos įstaigos eksperto atliktų platforminio įrenginio techninės būklės patikrinimų ataskaitas platforminio įrenginio naudojimo dokumentų byloje (pase) savininkas turi saugoti visą platforminio įrenginio naudojimo laiką.

V SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

Pakeistas skyriaus pavadinimas:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

55. Asmenys, pažeidę šių Taisyklių reikalavimus, atsako teisės aktų nustatyta tvarka.

Kabamųjų ir pastatomųjų platforminių
įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių
1 priedas

TEISĖS AKTŲ, SUSIJUSIŲ SU KABAMŲJŲ IR PASTATOMŲJŲ PLATFORMINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMU, NEBAIGTINIS SĄRAŠAS

Neteko galios nuo 2017-07-08.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

Kabamųjų ir pastatomųjų platforminių
įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių
2 priedas

DARNIŲJŲ STANDARTŲ, SUSIJUSIŲ SU KABAMŲJŲ IR PASTATOMŲJŲ PLATFORMINIŲ ĮRENGINIŲ NAUDOJIMU, NEBAIGTINIS SĄRAŠAS

Neteko galios nuo 2017-07-08.

Priedo pakeitimai:

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

Pakeitimai:

1.

Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministerija, Įsakymas

Nr. [A1-382](#), 2017-07-05, paskelbta TAR 2017-07-07, i. k. 2017-11710

Dėl Lietuvos Respublikos socialinės apsaugos ir darbo ministro 2012 m. vasario 1 d. įsakymo Nr. A1-52 „Dėl Kabamųjų ir pastatomųjų platforminių įrenginių naudojimo ir priežiūros taisyklių patvirtinimo“ pakeitimo